



**Lausuntopyyntö hallituksen esitysluonnoksesta laajakaistatukilain muuttamisesta  
LVM/1877/03/2016**

**Etelä-Savon kauppakamari kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto laajakaistatukilain muuttamisesta**

**Yhteenveto**

Etelä-Savon kauppakamari pitää hyvänä sitä, että **Liikenne- ja viestintäministeriö** on kiinnittänyt huomiota laajakaistayhteyksien saatavuuden parantamiseen. **Laajakaista kaikille** –lain aikaisempien versioiden yhteydessä on korostettu sitä, että on tärkeää tukea kuluttajia ja yrityksiä hankkimaan nopeita laajakaistayhteyksiä, tätä auttaisi esim. verotuksellisen tukemisen keinot sekä julkisten palvelujen määrätietoinen siirtäminen digitaalisiksi.

Kauppakamarin mielestä Laajakaista kaikille –lain nyt lausuttavana olevassa versiossa tulee huomioida seuraavat asiat ja niihin on löydettävä ratkaisut:

- Lain muutos asettaa ne toimijat **eriarvoiseen** asemaan, jotka ovat rakentaneet lain ensimmäisten versioiden aikana aktiivisesti ja omalla riskillä. Eriarvoisuus ei kosketa ainoastaan operaattoreita vaan myös kuntia ja loppuasiakkaita.
- Ns. mustien pisteiden tulkinta on muutettava.
- Tukikelpoisuuden piiriin pitää tuoda myös yritykset ja vapaa-ajan asunnot.
- Määrärahat ovat riittämättömät, koska lain muutos tuo uusia alueita ja uusia rakentajia tuen piiriin ja ilman määrärahojen lisäystä kaikille hankkeille ei riitä rahoitusta.
- Laajakaistahankkeiden rahoittamista on jatkettava vuoden 2019 jälkeen.
- Kuntien maksuosuutta ei voi lisätä ja arvonlisäverotuksen tulkintaan on saatava pikainen selvyys.

**Yksityiskohtainen lausunto**

Osa operaattoreista on ollut aktiivisesti mukana Laajakaista kaikille –tukiohjelman ensimmäisen ja toisen lakiversion rakentamishankkeissa. Näissä hankkeissa tuen maksatus tapahtui lain alkuperäisessä versiossa jälkikäteen ja pahimmillaan vuosien päästä hankkeen valmistuttua. Tämä aiheutti sen, että verkon rakentaja/operaattori joutui rahoittamaan itse koko hankkeen ennen tuen saamista. Tällaisten hankkeiden rahoitusriski ja myös rahoituksen kustannukset jäivät kokonaan rakentajan/operaattorin vastattavaksi. Lain muutetussa versiossa 50% tuesta myönnettiin hankkeen aloitusvaiheessa, kun tukipäätös on tehty ja se on helpottanut rahoitusriskiä, mutta ensimmäisen vaiheen ongelmat ovat edelleen olemassa. Esityksessä ehdotetaan laajakaistarakentamisen tuesta haja-asutusalueilla annettua lakia muutettavaksi siten, että tuen myöntämistä ei tulevaisuudessa rajattaisi ainoastaan niille alueille, jossa asuu vähemmän kuin 5,4 prosenttia Manner-Suomen väestöstä. Lakia ehdotetaan muutettavaksi lisäksi siten, että hankkeiden tukikelpoista osaa laajennettaisiin pienentämällä tukikelpoisten kustannusten rajoittamista nykyisestä **kahden kilometrin etäisyydestä 100 metrin etäisyydeksi** käyttäjän vakinaisesta asuin- tai sijaintipaikasta. **Tämä on hyvä asia.**



LAUSUNTO

Esityksen tavoitteena on yhdenmukaistaa laajakaistalain ja Manner-Suomen maaseutuohjelman rahoitettavien kyläverkkohankkeiden säännöksiä. Esityksessä ei ole otettu huomioon ns. mustia pisteitä, joiden määritelmä on tehnyt suuria eroja alueiden tukikelpoisuuteen riippuen rahoituslähteestä. On useita laajakaistatukilain mukaisia hankkeita, jotka ovat nykyisen laajakaistatukilain mukaisessa markkina-analyysissä osoittautuneet tukikelvottomiksi ja siten niitä ei ole voitu toteuttaa laajakaistatukilain mukaisella tuella. Nämä alueet on voitu kuitenkin toteuttaa **maaseuturahaston kyläverkkotuella**, koska nämä alueet ovat olleet tukikelpoisia. Kauppakamari esittää, että myös ns. **mustien pisteiden** tulkinta muutetaan vastaamaan komission ryhmäpoikkeusasetuksen 651/2014 määritelmää 52 artiklassa. Tällöin mustien alueiden määritelmä olisi laajakaistatukilaissa sama kuin maaseuturahaston myöntämissä kyläverkkotuissa.

Haja-asutusalueiden laajakaistapalveluiden suurin haaste on vähäinen asiakasmäärä ja siksi kaiken asiakaspotentiaalin hyödyntäminen on keskeistä. Tukipolitiikassa tulisikin siksi **poistaa tarpeeton jaottelu vakituisiin ja vapaa-ajan asukkaisiin**. Vapaa-ajan asuntoja varten rakennettavien yhteyksien tulisikin olla myös tukikelpoisia vähintään niiden vapaa-ajan asuntojen osalta, kuin ne verkon rakentaja näkee tarkoituksenmukaiseksi rakentaa samalla kuin vakinaisten asuntojen yhteydet. Lisäksi tuen piiriin tulisi kuulua myös **yriyksille** rakennettavat yhteydet.

Laajakaista kaikille –hankkeen jäljellä olevat määrärahat ovat riittämättömät, koska tukiehtojen lieventyessä, tuen piiriin kuuluvien alueiden lisääntyessä ja rakentamisriskin vähentyessä, mukaan tulee uusia halukkaita rakentajia, kuntia ja maakuntia, jotka eivät ole olleet kiinnostuneita lain ensimmäisten vaiheiden aikana. **Laajakaistahankkeille on lisättävä määrärahoja.**

Lakiesityksen muutokset aiheuttavat myös sen, että verkkoja halutaan laajentaa haja-asutusalueilla. Hankkeiden suunnittelu, tukihakemuksen valmistelu ja päätösprosessit vievät paljon aikaa, minkä vuoksi laajakaista rakentamisen tukemista tulisi jatkaa myös vuoden 2019 jälkeen. Etelä-Savon kauppakamari **esittää**, että laajakaista hanketta ja rakentamishankkeiden rahoittamista jatkettaisiin vuoteen 2025 saakka.

Laajakaista kaikille –hankkeen rahoitus on tullut sekä valtiolta, kunnalta sekä verkkoyhtiöltä ja asiakkailta. Uudessa laissa tukikelpoisuutta lisätään ulottamalla tuki aikaisemman kahden kilometrin sijaan 100 metrin päähän ja lisäämällä tukikelpoisten alueiden määrää. Muutokset johtavat siihen, että kuntien rahoitusosuus nykymenttelyllä kasvaa ja monen kunnan taloudellinen kantokyky ei ole riittävä ottamaan kasvanutta rahoitusroolia. Tämä voi myös johtaa siihen, että tällaiset kunnat eivät lähde osallistumaan hankkeisiin.

Näin ollen Etelä-Savon kauppakamari **esittää, että kuntien rahoitusosuutta ei saa kasvattaa**, vaan lisärahoitus tulisi muulta julkiselta taholta (valtiolta ja EU:ta).



LAUSUNTO

**Lopuksi**

Nyt esillä oleva lakimuutos on välttämätön, mutta se pitäisi kohdistaa tasapuolisuuden vuoksi myös jo aikaisemmin tehtyihin hankkeisiin. Laajakaistahankkeisiin tulisi merkittävästi lisätä myös määrärahoja, jotta pysyisimme digitalisaation etenemisessä tältä osin edes jotenkin kilpailijamaiden mukana.

Lisäksi haluamme muistuttaa ministeriötä, siitä että maassamme on eri alueilla vakavia **mobiiliverkon peitto-ongelmia**, jotka vaikeuttavat erityisesti maaseutualueiden asukkaiden, yritysten ja matkailun jokapäiväistä arkea. Näiden ongelmien ratkaisemiseen pitäisi löytää uusia muotoja.

MIKKELI 19.12.2016

ETELÄ-SAVON KAUPPAKAMARI



Heikki Hämäläinen  
Hallituksen puheenjohtaja



Juha Putkonen  
Kaupan- ja palvelualan  
valiokunnan puheenjohtaja



Markku Kakriainen  
toimitusjohtaja